

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การดำเนินการทางวินัยข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด
และพนักงานเทศบาล กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติทบทวน
มติชี้มูลความผิดทางวินัย*

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีหนังสือ ลับ^๒ ที่ มท ๐๘๐๙.๕/๙๘ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า สืบเนื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติชี้มูลความผิดทางวินัยข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดและพนักงานเทศบาลฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ต่อมา เมื่อนายองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาและนายกเทศมนตรีเมืองควนลังได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงไปแล้วและอยู่ในระหว่างการสอบสวน คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดและพนักงานเทศบาลรายเดิมในเรื่องเดียวกันอีก โดยเพิ่มฐานความผิดอีกสองฐานความผิด คือ ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม และฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด จังหวัดสงขลา และสำนักงานคณะกรรมการพนักงานเทศบาล จังหวัดสงขลา จึงได้มีหนังสือหารือคณะกรรมการกลางข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ก.จ.) และคณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล (ก.ท.)

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในฐานะฝ่ายเลขานุการ ก.จ. และ ก.ท. ได้เสนอเรื่องดังกล่าวต่อ ก.จ. และ ก.ท. เพื่อพิจารณา โดย ก.จ. และ ก.ท. ในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๘ พิจารณาแล้วมีมติให้หารือคณะกรรมการกฤษฎีกา รวมสองประเด็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดและมีมติชี้มูลความผิดทางวินัยข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดและพนักงานเทศบาล ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ต่อมา คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาทบทวนในเรื่องดังกล่าวแล้วมีมติชี้มูลความผิดทางวินัย ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม และฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เพิ่มเติม โดยไม่มีพยานหลักฐานใหม่ อันเป็นสาระสำคัญแก่คดี เป็นการดำเนินการที่ชอบด้วยมาตรา ๕๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ หรือไม่

*ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๔/๔๓ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๙ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๒ต่อมากรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๙.๕/๑๗๔๘ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ ยกเลิกชั้นความลับ

ประเด็นที่สอง กรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกเทศมนตรีได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงตามมติเดิมของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไปแล้ว และอยู่ในระหว่างการสอบสวน จะมีแนวปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวอย่างไร

โดยที่ปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าวเป็นประเด็นปัญหาที่สำคัญ สมควรพิจารณาด้วยความรอบคอบ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงอาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๔ วรรคหนึ่ง^๓ แห่งระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าด้วยการประชุมของกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๖๘ จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑ และคณะที่ ๒) เพื่อประชุมปรึกษาหารือร่วมกันเป็นกรณีพิเศษ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมคณะที่ ๑ และคณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ผู้แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา และผู้แทนเทศบาลเมืองควนลัง เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมตามคำชี้แจงของผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ว่าในการเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาบทลงโทษเดิม นั้น คณะผู้ไต่สวนเบื้องต้นได้มีหนังสือเสนอประธานกรรมการ ป.ป.ช. สรุปความได้ว่า ภายหลังจากที่คณะผู้ไต่สวนเบื้องต้นได้จัดส่งรายงานสำนวนการไต่สวน เอกสารหลักฐาน และคำวินิจฉัยไปยังผู้บังคับบัญชาเพื่อดำเนินการทางวินัยข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดและพนักงานเทศบาลผู้ถูกกล่าวหาแล้ว คณะผู้ไต่สวนเบื้องต้นได้ตรวจสอบพบว่ามีมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการประชุมครั้งที่ ๑๓๐/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๖ แก้ไขเพิ่มเติมในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๗ มีข้อความตกหล่นในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ กล่าวคือ ในส่วนของการพิจารณาโทษทางวินัย ปรากฏโทษทางวินัยเพียงฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ตามข้อ ๖^๔ วรรคสอง แห่งประกาศคณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด จังหวัดสงขลา เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๔ เท่านั้น แต่ไม่ปรากฏโทษทางวินัยฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม และฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ตามข้อ ๓^๕ วรรคหนึ่งและวรรคสาม แห่งประกาศดังกล่าว

^๓ข้อ ๑๔ ในกรณีที่ต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะในหลายด้านหรือต้องการความรอบคอบในการพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจขอให้กรรมการกฤษฎีกาสองหรือสามคณะมาประชุมปรึกษาหารือร่วมกันเป็นกรณีพิเศษก็ได้

ฯลฯ

ฯลฯ

^๔ข้อ ๖ ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี และนโยบายของรัฐบาลโดยไม่ให้เสียหายแก่ราชการ

การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

^๕ข้อ ๓ ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม

ห้ามมิให้อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

คณะผู้ไต่สวนเบื้องต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า ประเด็นดังกล่าวเป็นประเด็นที่มีความสำคัญเห็นสมควร นำเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้มีการพิจารณาทบทวนมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการประชุมครั้งดังกล่าว เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมให้มติคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีฐานความผิดครบถ้วน

นอกจากนี้ ยังปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมตามคำชี้แจงของผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ว่า ในการดำเนินการเรื่องนี้ คณะผู้ไต่สวนเบื้องต้นได้มีการแจ้งข้อกล่าวหาข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดและพนักงานเทศบาลผู้ถูกกล่าวหาทั้งในส่วนของความผิดทางอาญาและความผิดทางวินัย โดยในส่วนของความผิดทางอาญา ได้มีการแจ้งข้อกล่าวหาว่ามีการกระทำความผิดในฐานความผิดที่เป็นเรื่องทุจริตต่อหน้าที่ โดยคณะผู้ไต่สวนเบื้องต้นได้เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่า การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดทางอาญา และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการประชุมครั้งที่ ๑๓๐/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๖ แก้ไขเพิ่มเติมในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๗ มีมติเป็นเอกฉันท์ ด้วยคะแนนเสียงห้าเสียง เห็นชอบตามความเห็นของคณะผู้ไต่สวนเบื้องต้นในการณีกกล่าวหาผู้ถูกกล่าวหาแต่ละราย โดยศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๙ มีคำพิพากษาว่าการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดด้วยแล้ว สำหรับความผิดทางวินัย ได้มีการแจ้งข้อกล่าวหาว่าการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดทางวินัยฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม และฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ โดยคณะผู้ไต่สวนเบื้องต้นก็ได้เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่า การกระทำของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดและพนักงานเทศบาลผู้ถูกกล่าวหาแต่ละรายเป็นความผิดทางวินัยทั้งสามฐานความผิดดังกล่าว และคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้ว มีมติเป็นเอกฉันท์ ด้วยคะแนนเสียงห้าเสียง เห็นชอบตามความเห็นของคณะผู้ไต่สวนเบื้องต้นในการณีกกล่าวหาผู้ถูกกล่าวหาแต่ละรายเช่นกัน เพียงแต่มีการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น มติและคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และรายงานการประชุมที่ผ่านการรับรองของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คลาดเคลื่อนไม่เป็นไปตามความเห็นของคณะผู้ไต่สวนเบื้องต้นโดยตกลงความผิดทางวินัย จำนวนสองฐานความผิด ได้แก่ ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม และฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ กรณีจึงต้องมีการเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมมติในส่วนของความผิดทางวินัยให้ถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริงเดิมที่คณะผู้ไต่สวนเบื้องต้นได้มีมติเสนอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไว้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมคณะที่ ๑ และคณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ประกอบกับข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า โดยที่ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมตามคำชี้แจงของผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาความผิดทางวินัยของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดและพนักงานเทศบาลผู้ถูกกล่าวหาแต่ละรายแล้วมีมติในการประชุมครั้งที่ ๑๓๐/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๖ แก้ไขเพิ่มเติมในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๗ เห็นชอบตามความเห็นของคณะผู้ไต่สวนเบื้องต้นที่เสนอว่า การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดทางวินัยฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ

มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม และฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ซึ่งสอดคล้องกับมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ชี้มูลความผิดทางอาญา เพียงแต่การจัดทำเอกสารในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าวตกหล่นความผิดทางวินัยจำนวนสองฐานความผิดไป อันเป็นเหตุให้ต้องมีการเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่งเมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗ กรณีจึงเห็นได้ว่า การเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗ เพื่อทบทวนมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการประชุมครั้งที่ ๑๓๐/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๖ แก้ไขเพิ่มเติมในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๗ ตามข้อหาหรือนี้ มิได้เป็นกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับหรือยกเรื่องที่มีข้อกล่าวหาหรือประเด็นเกี่ยวกับเรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้วขึ้นพิจารณาโดยไม่มีพยานหลักฐานใหม่อันเป็นสาระสำคัญแก่คดี ซึ่งอาจทำให้ผลของคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เปลี่ยนแปลงไป อันเป็นข้อห้ามตามมาตรา ๕๔ (๑)^๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ หากแต่เป็นการเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมเอกสารที่เกี่ยวข้องนี้ให้ถูกต้องตรงตามข้อเท็จจริงเดิมที่คณะผู้ไต่สวนเบื้องต้นได้มีความเห็นเสนอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่มีความผิดทางอาญาในฐานความผิดที่เป็นเรื่องทุจริตต่อหน้าที่ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติเป็นเอกฉันท์เห็นชอบด้วยแล้ว การแก้ไขเพิ่มเติมข้อความให้ครบถ้วนและตรงกับมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยเพิ่มความผิดทางวินัยอีกสองฐานความผิดที่ตกหล่นให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ตามผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่เห็นชอบตามความเห็นของคณะผู้ไต่สวนเบื้องต้น จึงเป็นเรื่องที่สามารถกระทำได้

ประเด็นที่สอง เห็นว่า โดยที่ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า การดำเนินการในเรื่องนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ไต่สวนและวินิจฉัยชี้มูลความผิดทางวินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐพ้นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๔๘^๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม

^๖ มาตรา ๕๔ ห้ามมิให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับหรือยกเรื่องที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ขึ้นพิจารณา

(๑) เรื่องที่มีข้อกล่าวหาหรือประเด็นเกี่ยวกับเรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่จะได้พยานหลักฐานใหม่อันเป็นสาระสำคัญแก่คดี ซึ่งอาจทำให้ผลของคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เปลี่ยนแปลงไป

ฯลฯ

ฯลฯ

^๗ มาตรา ๔๘ เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ว่าจะมีการกล่าวหาหรือไม่ ว่ามีการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจโดยพลัน โดยในกรณีที่จำเป็นต้องมีการไต่สวน ต้องไต่สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ซึ่งต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันเริ่มดำเนินการไต่สวน

ในการกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. คำนึงถึงความรวดเร็ว ความยากง่ายของการไต่สวน และอายุความของการดำเนินการในเรื่องนั้น โดยจะระบุระยะเวลาของการไต่สวนข้อกล่าวหาแต่ละประเภทที่แตกต่างกันก็ได้

ในกรณีที่มิเหตุจำเป็นอันไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจขยายระยะเวลาออกไปตามที่ได้เป็นได้แต่รวมแล้วต้องไม่เกินสามปี เว้นแต่เป็นเรื่องที่จำเป็นต้องเดินทางไปไต่สวนในต่างประเทศ หรือขอให้หน่วยงานของต่างประเทศดำเนินการไต่สวนให้ หรือขอรับเอกสารหลักฐานจากต่างประเทศ จะขยายระยะเวลาออกเท่าที่จำเป็นก็ได้

(มีต่อหน้าถัดไป)

การทุจริตฯ ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ช. ได้เคยมีหนังสือ ที่ ปช ๐๐๒๖/๐๐๙๑ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๓ ตอบข้อหารือของสำนักงาน ก.พ. เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้สอบสวนและวินิจฉัยชี้มูลความผิดทางวินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐพ้นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๔๘^๘ ประกอบกับ มาตรา ๙๘^๙ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริตฯ ว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เคยมีมติวางแนวทางเกี่ยวกับเรื่องนี้แล้ว กรณีจึงสมควรที่

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๗)

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับแจ้งจากผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินว่ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการใช้จ่ายเงินแผ่นดินมีพฤติการณ์อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติ แห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย และเป็นกรณีที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินไม่มีอำนาจจะดำเนินการใดได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนโดยพลัน โดยให้ถือว่าเอกสารและหลักฐานที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบหรือจัดทำขึ้น เป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ภายใต้กำหนดอายุความ เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสาม หรือตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังคงมีหน้าที่และอำนาจที่จะดำเนินการไต่สวน และมีความเห็น หรือวินิจฉัย หรือดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป แต่ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา สอบสวนและดำเนินการลงโทษผู้ที่เกี่ยวข้องตามควรแก่กรณีโดยเร็ว

^๘โปรดดูเชิงอรรถที่ ๗, ข้างต้น

^๙มาตรา ๙๘ เมื่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาได้รับสำนวนการไต่สวน ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๙๑ แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้น พิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก โดยในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหา ให้ถือว่าสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวน การสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล ของผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้น แล้วแต่กรณี

กรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ศาลยุติธรรม ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้ประธานกรรมการส่งรายงานและเอกสาร หลักฐานพร้อมทั้งความเห็นไปยังประธานกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม ประธานกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือประธานกรรมการอัยการ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ศาลยุติธรรม กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบ ข้าราชการฝ่ายอัยการ โดยเร็ว โดยให้ถือรายงานและเอกสารหลักฐานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นส่วนหนึ่ง ของความเห็นเพื่อพิจารณาทางวินัยในสำนวนการสอบสวนด้วย และเมื่อดำเนินการได้ผลประการใดแล้ว ให้แจ้งให้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบผลการพิจารณา

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนพิจารณา สั่งลงโทษผู้ถูกกล่าวหาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนได้รับแจ้งมติที่ได้ขอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา ทบทวนตามมาตรา ๙๙ วรรคสอง ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นจะพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐก่อนหรือหลัง ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติวินิจฉัยชี้มูลความผิด เว้นแต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีมติเมื่อพ้นกำหนดเวลา ตามมาตรา ๔๘ แล้ว แต่ไม่เป็นการตัดอำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการเพื่อดำเนินคดีอาญาต่อไป

สำหรับผู้ถูกกล่าวหาซึ่งไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับวินัย เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดในเรื่องที่ถูกกล่าวหาผู้นั้น ให้ส่งสำนวนการไต่สวนไปยังผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

ในการส่งสำนวนการไต่สวนเพื่อดำเนินการทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหา คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือประธานกรรมการ อาจมอบหมายให้เลขาธิการ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ดำเนินการแทนก็ได้

ผู้บังคับบัญชาจะได้ดำเนินการทางวินัยข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดและพนักงานเทศบาล
ให้เป็นไปตามแนวทางในหนังสือดังกล่าว

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๖๙